

A középiskolai továbbtanulás ügymenetének részleteiről, a fővárosi iskolák kínálatairól bővebb információt szerezhetnek a Mérei Ferenc Fővárosi Pedagógiai és Pályaválasztási Tanácsadó Intézet által összeállított „Iskolaválasztás előtt 2010...” című kötetből. Kovács Zsuzsanna, az intézet Pályaválasztási és pszichológiai tanácsadó osztályának vezetője elmondta, hogy ez a kiadvány immár tizenhetedik alkalommal jelenik meg, idén megújult szerkezettel és tartalommal. Igyekeztek úgy összeállítani, hogy az információ könnyen kereshető legyen. Típusok szerint csoportosították az intézményeket: külön a gimnáziumokat, a szakképző iskolákat, ezen belül a szakközépiskolákat és a szakiskolákat. Idén a középiskola utáni szakképzés is bekerült, ami azért lényeges, mert segíti a pályaválasztási döntés meghozatalát. Fontos, ne csak a középiskolában gondolkodjanak a szülők, hanem azt is nézzék, hogy hová tud onnan továbbmenni a gyerek – tette hozzá Kovács Zsuzsanna. Bekerültek a kötetbe a nem fővárosi fenntartású, szakképzést nyújtó iskolák is. A kiadványban feltüntetik a kollégiumokat is, és tematikus keresés segíti az iskolaválasztást. Az egyre bonyolultabb szerkezetűvé váló közoktatási rendszerben történő eligazodást idén ábrák is könnyítik. Hasznos fejezet, amelyben az oktatási, továbbtanulási fogalmakat ismertetik. A könyvet azok a felnőttek is forgathatják, akik a szakképesítés megszerzésére felkészítő felnőttoktatásban kívánnak részt venni. Egy másik kiadványuk a „Százszép szakma” a fővárosban tanulható szakmákról tájékoztatja az érdeklődőket. A könyv az intézet honlapjáról (www.fppti.hu) letölthető.

Kovács Zsuzsannával arról beszélgettem milyen egyéb módon segítik a középiskolai továbbtanulást a fővárosban.

– A pszichológiai és a pályaválasztási tanácsadás évtizedek óta működik az intézetben. Januártól azonban egy összevont osztály fennhatósága alatt létezik ez a terület. Az új név új tartalmat is jelent. A két fő célcsoport továbbra is az általános és a középiskolás diák. Azt szeretnénk elérni mindkét tanulói csoportnál, hogy ne az utolsó időszakban, hanem minél hamarabb keressenek meg minket, mert annál több lehetőség van arra, hogy alaposabban megismerjük őket, és a választásnál módosításra is legyen lehetőségük. A jogszabályok szerint az általános iskolás is bejöhethet egyedül, de hasznosabbnak tartjuk, ha a szülővel közösen döntenek a jövőjéről. A középiskolások közül talán csak a kilencedikesek ülhetnek nyugodtan a babérjaikon, mert a gimnazistáknak már tizedikben gondolkozniuk kell a fakultáció kiválasztásáról. Ha négyévfolyamos képzésben vesz részt a diák, akkor javasoljuk, hogy 11-dikben kezdődjön el egy párbeszéd velünk, ha ötévfolyamos képzésben, akkor a 12. évfolyamban várjuk.

Az idei tanévben az általános felvételi eljárás időszaka 2010. február 22-től március 12-ig tart. A tényleges jelentkezés határideje február 19., amikor az általános iskola továbbítja a tanulói jelentkezési lapokat a közép fokú iskoláknak, a tanulói adatlapok első példányát pedig a Felvételi Központnak. A jelentkezők több jelentkezési lapot állíthatnak ki, minden lapon egy iskola tüntethető fel, de azon több tanulmányi területet jelölhetnek meg. Egy adatlapot is ki kell tölteniük, amelyen feltüntetik, hogy hány jelentkezési lapot állítottak ki, illetve megadják egy rangsort a választott tanulmányi területekről. Az egységes követelmények szerint szervezett írásbeli vizsgára való jelentkezési lapot viszont már 2009. december 11-ig el kell küldeniük a diákoknak közvetlenül az általuk kiválasztott, vizsgát szervező intézménybe. Az iskolák maguk döntenek el, hogy a felvételi eljárás során csatlakoznak-e az egységes írásbelihez, vagy

Középiskolai felvételi

sem. Újdonság idén, hogy csak azok a közép fokú intézmények szervezhetnek szóbeli elbeszélgetést, amelyek kérik az egységes írásbeli eredményét. Az írásbeli felvételi vizsgák ideje a hat- és nyolcévfolyamos gimnáziumokba jelentkezők számára 2010. január 22. 14 óra, a nyolcadik évfolyamosok számára 2010. január 23. 10 óra. A pótló írásbeli ideje egységesen 2010. január 28. 14 óra. Pótló vizsgára azok mehetnek, akik önhibájukon kívül (orvos által igazolt betegség, hóhelyzet stb.) nem tudtak megjelenni az eredetileg kijelölt vizsganapon. Az írásbeli eredményeiről a vizsgát szervező középiskola tájékoztatja a jelentkezőt, mégpedig úgy, hogy az értékelő lap egy példányát közvetlenül átadja a tanulónak 2010. február 11-ig. Ha úgy találja a tanuló, hogy a javításba hiba csúszott, a megtekintést követő munkanapon 16 óráig adhatja be írásos észrevételét. Ezt közösen megbeszéljük az értékelő pedagógussal, ha ez eredménytelen, az Oktatási Hivatal dönt három munkanapon belül. Az esetleges szóbeli elbeszélgetések idejét a középiskolák határozzák meg. A közép fokú iskolák 2010. április 26-ig megküldik a felvételtől vagy elutasításról szóló értesítést a jelentkezőknek és az általános iskoláknak. A jogorvoslati eljárását igénylő problémás eseteket is le kell zárni 2010. május 28-ig, de a nyár folyamán minden tanköteles tanulónak meg kell találni az iskolát, amelyben továbbtanul.

– Kik segítik őket itt az intézetben?

– Kétféle tanácsadó dolgozik nálunk: pszichológusok és iskolaválasztási tanácsadók. A pszichológusok feladata, hogy felmérjék a gyerekek érdeklődési területét, képességeit, személyiségjellemzőit. Tizenhat fős csoportokban teszteket csináltatnak velük, majd ezután beszélnek meg egyéni találkozási időpontokat. Ezeket a teszteket délelőtt írják, mert akkor még jobban tudnak koncentrálni. Általában 2-3 alkalommal beszélgetnek a diákok a pszichológussal. Jónak tartjuk, ha a záró beszélgetésen a szülő is jelen van. Ezután egy konzultációt javasolunk az iskolaválasztási tanácsadókkal, akik segítenek konkrét iskolát keresni. Azt hangsúlyoznám, hogy nem mi választunk, a szülők és a gyerekek döntenek.

De ehhez sok információra van szükségük. Időnként megdöbbenünk azon, hogy milyen tájékozatlanok a fiatalok, és nem csak az általános iskolát végzőkre gondolok. Próbáljuk rávenni őket, hogy ők is nézzenek utána a lehetőségeknek, és ebben is segítenek a tanácsadók. A pszichológusok a megadott érdeklődési területnek megfelelően elsősorban műveltségi területet, illetve szakmacsoportot ajánlanak. Az iskolaválasztási tanácsadóknak pedig nagyon jól kell ismerniük az iskolákat, az iskolatípusokat, a típuson belül a gyerek képességének megfelelőit. Ugyanakkor tudnak segíteni gyakorlati, jogi tanácsokkal is. A pszichológiai vizsgálatra csak megadott időpontban, bejelentkezésre lehet jönni, az iskolaválasztási tanácsadóhoz ügyfélszolgálati idő-

ben is, bejelentkezés nélkül. De szorgalmazzuk, hogy ide is inkább kérjenek időpontot – kényelmesebb. A bejelentkezés ma már online is lehetséges, ez egyre elterjedtebb. Ami még ma is gond, hogy a szolgáltatásunk nem jut el mindig az érintettekhez kellő mértékben. Pedig tudjuk, hogy igény van rá, és azt ajánljuk, hogy aki teheti a komplex pályaválasztási tanácsadásban vegyen részt. Szolgáltatásaink a budapesti lakosoknak és a budapesti intézményekben továbbtanulóknak ingyenes. Emellett segítséget nyújtunk azoknak a diákoknak is, akiket nem vettek fel első körben egyik középiskolába sem. Az ideiglenesen működő Beiskolázási Irodánkat április végétől szeptember első-második hetéig kereshetik meg az érintettek. Összehozzuk őket azokkal az iskolákkal, amelyeknek üres helyeik maradtak.

– *Említtette, hogy nem mindig jut el az információ az intézet szolgáltatásairól az érintettekhez, pedig úgy gondolom vannak kapcsolataik az iskolákkal?*

– Az úgynevezett igazgatói levelezői hálózatban küldünk tájékoztatást, és hatására már kezd beindulni az online jelentkezés. Egyébként minden formában: levélben, faxon, telefonon is fogadjuk a jelentkezéseket.

– *Nem lehetne közvetlenül megkeresni legalább a nyolcadikos osztályfőnököket?*

– De, őket a kerületi osztályfőnöki munkaközösségeken keresztül érjük el. A munkaközösség-vezetőkön keresztül tartjuk a kapcsolatot, és igény esetén munkatársaink tájékoztatásokat tartanak számukra. De ellátogatunk az iskolákba is, osztályfőnöki órákra. Új tendencia, hogy a pszichológus is kimegy, aminek nagyon nagy sikere van. Más szemszögből látnak dolgokat, más területről tudnak információkat adni. Arra is van igény, hogy a komplex pályaválasztási tanácsadást az iskolában végezzük el, de erre sajnos nincs mindig kapacitásunk, mert összesen négy pszichológus és két iskolaválasztási tanácsadó dolgozik az osztályon. De mindenképp szeretnénk bővíteni a szolgáltatásokat. Ezért is indítottuk be a KOMPASSZ programot, amely elnevezés a kommunikációra, és a kompetenciára, valamint a jövőbeli sikerekre utal. Ez a középiskolásoknak szóló internetes tanácsadás azért jó, mert ru-

galmas, a fiatal idejéhez igazodik, aki aktívan részt vehet saját pályájának megtervezésében. De azt is szeretnénk elérni, hogy a fiatal a program végén személyesen is megjelenjen szakemberünknel.

– *Kik azok, akik eljönnek az intézetbe?*

– Mindenki, a gyengébb és a legjobb tanulók is. A pályaválasztáshoz is kapcsolódik, de több funkciót is betölt a nemrégén nyílt Ifjúsági Integrációs Szolgáltató Iroda itt az intézet épületében. A hét minden napján, szinte egész nap látogathatják a 14–29 éves hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű fiatalok a fővárosból és a közép-magyarországi régióból. Az intézet egy TÁMOP 5.2.5 pályázat keretében nyert 20 millió forintból hozta létre az irodát és működteti két évig, majd ezt követően három évig saját forrásból. Ezeket a fiatalokat segítjük a pályaválasztásban, a tanulási problémák kezelésében, valamint életvezetési, mentálhigiénés, jogi és diákjogi tanácsokat adunk, munkaerő-piaci információkkal

szolgálunk. Délutáni szabadidős elfoglaltságot is szervezünk. Érdekes, játékos formában ismertetjük meg a szakmákat, az ide ellátogatók részt vehetnek önismereti és tanulástechnikai tréningen, szervezünk pilatestornát és művészeti foglalkozásokat. Az eredményes munka érdekében kapcsolatot tartunk fenn nevelési tanácsadókkal, munkaügyi központokkal, a kerületi rendőrséggel, önkormányzatokkal és civil szervezetekkel.

A középiskolát keresők számára iskolaválasztási börzét is rendezünk. November 19–20-án, a Fővárosi Pedagógiai Napok keretén belül tartjuk a SULMIX-et, a fővárosi iskolák legnagyobb seregszemléjét a Fővárosi Önkormányzat dísztermében. A börzék nagyon hasznosak, mert itt szemtől szembe találkozhatnak a fiatalok a középiskolák képviselőivel és diákjaival. A szakképzés iránt érdeklődőnek is ajánljuk a rendezvényt. A novemberi programra több ezer diákot várunk.

Varga Stella

Elérhetőségek

Honlap: www.fppti.hu/palyavallasztas

E-mail: palyamester@fppti.hu

Telefon: 338-2156, 317-2333,

mellék: 219

Címünk: 1088 Bp., Vas u. 8–10.

Félfogadás: H: 8–16, K: 8–17,

Sz: 8–18, Cs: 8–17, P: 8–13

Integrációs Iroda: www.fppti.hu/

ifjusagi iroda

E-mail: iii@fppti.hu